

Kolektiv ne sme ostati v negotovosti

Predsedstvo OK ZKS Ljubljana Center je razpravljalo o rezultatih poslovanja OZD s področja gospodarjenja in družbenih dejavnosti občine Ljubljana Center v letu 1987 in ob tem posvetilo posebno pozornost delu ZKPO v delovni organizaciji Nova Ljubljana.

Komunisti in osnovne organizacije ZK v DO morajo bolj pregledati lastno delo in razmejiti notranje slabosti ter preko OD vzpodbujati dolgoročni interes delavcev za razvoj lastne organizacije in s tem tudi izvajanje sredstev za akumulacijo.

Iz informacije komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Ljubljana-Center je razvidno, da je delež akumulacije ljubljanskega gospodarstva zavzemal v lanskem letu le 11%, leto prej pa 24%. Mi smo demokratizirali besedo, premalo pa dejanja. Takšne in podobne misli je bilo

slišati tudi ob razpravi o stanju v DO Nova Ljubljana, ki je po zaključnem računu za leto 1987 izkazala 2.038.095.749 dinarjev izgube, ki še narašča.

Predsednik posebne delovne skupine občinskega komiteja ZKS Jože Vonta, ki je imela nalogo preučiti stanje v Novi, je dokaj argumentirano nanizal dejstva, ki so DO Nova privedle do takega stanja. Poleg lastnih napak vodstva DO Nova nosijo odgovornost tudi Avtotehna in upniki, ki so bili sanatoriji Nove. Zadovoljni niso bili tudi z delom sanacijskega odbora, ki ni imel niti lastnih kon-

ceptov razvoja, dočim se upniki borijo le za svoj denar. V vsakem primeru pa je neodgovorno pustiti ljudi v negotovosti, je zaključil svoje poročilo Jože Vonta.

V razpravi so menili, da je potrebno raziskati nepravilnosti v finančnem poslovanju, razčistiti odnose z Avtotehno, socialno stanje zaposlenih v DO Novi, nizke osebne dohodke ter delo osnovne organizacije ZK in sindikata. Predsednik ZKPO Mirko Lokar pa je predlagal začetek stečajnega postopka. Predsedstvo je zadolžilo delovno skupino, da ponovno obišče delovno organizacijo, skliče vse komuniste v DO Nova in Avtotehni, kjer naj skupno ugotovijo odgovornosti za takšno stanje. V vsakem primeru pa bo moral Izvršni svet in drugi pristojni organi ukrepati hitreje.

LOJZE CEPUS

VRTEC PRAZNUJE ROJSTNI DAN

Dvajset let dela ni bilo zaman

Zadnji dan meseca marca so v vzgojno varstveni ustanovi na Starem Vodmatu slovesno proslavili 20 let uspešnega delovanja. Z lepim programom, ki ga je pripravila Vladka Stepanov, so vzgojiteljice vrtca v pesmi in besedi predstavile vrtiljak z utrinki dvajsetletnega dela. Program je popestrila Sandra Zajc, nekdanja mala nežna deklica, danes študentka pravne fakultete, ki nam je na klavirju zaigrala »Preludij« J. S. Bacha. Tina Kralj, blok flavto in Matija in Martin Dornik, ki ju je na klavirju spremljala njihova mamica Boža. Po programu je sledil ogled prostorov. Za vse navzoče je uprava vrtca priredila še posebno presenečenje v katerem je brezplačno sodeloval ansambel Henček.

Slovesnosti so se poleg številnih gostov udeležile tudi predsednica Skupnosti otroškega varstva občine Ljubljana Center Stanka Ferencak, predsednica Skupščine KS Breda Gaspari in predstavniki zavoda za šolstvo SRS.

Prizadevanje za zgraditev vrtca na Vodmatu je potekalo že od leta 1963 dalje. Pod strokovnim vod-

stvom prve vzgojiteljice Nine Japelj, danes vodja enote, so začeli v skromnih prostorih na Sketovi 5. Pozneje pa so šli pod okrilje osnovne šole dr. Jože Potrč, kjer je bilo tedaj vključenih že 80 otrok. Potrebe pa so bile večje in večje.

Leta 1965 je bil imenovan prvi gradbeni odbor in ob pomoči ta-

kratnega podjetja »DOM« in kranjanov je bila že 18. marca 1968 slavnostna otvoritev prvega dela vrtca na Bolgarski ulici. Z novim vrtcem so bili dani vsi pogoji za načrtno in poglobljeno vzgojno delo. Toda potrebe so rasle, saj se je število otrok povečalo na 158.

Ob vztrajnem delu prve ravnateljice VVO Juste Kavškove je bil 28. oktobra 1970 odprt drugi objekt, kjer je dobilo sončne prostore 100 dojenčkov. Vsi prostori so bili sodobno urejeni, otroci pa pod stalnim vzgojnim vodenjem dobrih vzgojiteljic in zdravnice dr. Havlinove in pozneje dr. Humerjeve.

Pravijo v tretje gre rado. V letu 1976 so občani mesta Ljubljane izglasovali drugi samoprisepek. Na vseh koncih Ljubljane so gradili nove vrtce, šole in telovadnice. Vodmat je v planu s tretjim objektom. Ing. arh. Milan Štrukelj, Juste Kavšek in Meta Bajc so se ponovno zagrizli v delo. Slovesna otvoritev tretjega objekta je bila 17. septembra 1979. Imenovali so ga »Prizidek«. Prostore je dobilo še 162 otrok.

Skupaj je bilo leta 1982 kar 462 otrok. Danes je v vrtcu 108 dojenčkov in 280 predšolskih otrok.

Tako so bile ustvarjene možnosti za uresničevanje družbenih ciljev predšolske vzgojnovarstvene dejavnosti. Delavci kolektiva se stalno izobražujejo in sledijo vsem oblikam sodobnih tokov vzgojnoizobraževalnega procesa.

LOJZE CEPUS

Malčkom je v našem vrtcu lepo

(Nadaljevanje s 3. strani)

Premalo časa za razpravo

V javni razpravi je bilo poudarjeno, da je čas, ki je določen za to razpravo, odločno prekratek. Pri pombe k besedilu amandmajev bi morali dati predvsem strokovnjaki in strokovna društva. V javno razpravo bi morali dati besedilo, ki bi bilo strokovno verificirano. Občani so resno opozarjali, da je že dosedanja ustava prekoračila za ustavo dopustno razsežnost normiranja. Kot primer so občani navajali, da je sedanja ustava po številu členov kar trikrat presežila ustavo iz leta 1946.

V javni razpravi so podali pomislek, ali ne bi bilo primerno predelati celotno ustavo, jo skrajšati in iz nje odstraniti vsa določila, ki po svoji vsebini spadajo v področje zakonske regulative. Ali je sedanje krizno obdobje sploh primerno za tako teme-

ljit poseg v spreminjanje ustave. Ekonomska in družbena kriza sta v času od pobude do predloga amandmajev doživeli bistveno zaostritev. Okvir, dan s pobudo, je že presežen in so predloženi osnutki amandmajev le poskus krpanja, ki ne prispeva k razreševanju nakopičenih družbenih protislovij. Tako so se pojavljala v razpravi stališča od tega, da se predložene amandmaje zavrne v celoti, do tega, da se sprejmejo le tisti amandmaji, ki naj odpravijo zavore za uveljavitev tržne usmerjenosti gospodarstva in omogočanja sproščene delovanja tržnih zakonitosti in pretoka kapitala.

Spoštovati moramo razlike in pravice narodov

Parcialne rešitve ne odpirajo perspektive za izhod iz krize. Ponovno moramo oživiti gospodarstvo ob istočasnem spoštovanju vseh ljudskih potencialov. Izhajati moramo iz

realne ocene odnosov v Jugoslaviji, iz realne ocene razlik, ki v njej obstajajo. Ta realna ocena pa mora sloneti na spoštovanju različnosti, na spoštovanju suverenih pravic in hkrati dolžnosti narodov Jugoslavije, da sami skrbijo za svoj lastni in s tem tudi skupni razvoj Jugoslavije.

Razmišljanja v razpravi niso nikjer šla v smeri razbijanja Jugoslavije kot federativne skupnosti narodov, ampak so bila predvsem usmerjena na vprašanja, ki jih moramo rešiti, če želimo vrniti Jugoslaviji vsaj del tiste vere in zaupanja, ki je je bila deležna ob svojem ponovnem rojstvu v Jajcu. Federacija je rodilo spoznanje, da je interes vsakega naroda v njej odraz lastnega interesa in da je federativna ureditev jamstvo svobodnega razvoja vsakega njegovega suverena dela. Temeljni problem jugoslovanske družbe nasploh je, da ne priznava vseh naših različnosti kot objektivne danosti. Uvelja-

viti se mora takšen sistem, v katerem bosta ob skupnem in soglasnem urejanju najbolj splošnih vprašanj obveljala avtonomnost demokratičnega urejanja notranjega življenja v vsaki republiki ali pokrajini in prostovoljnega povezovanja med seboj.

Civilna družba

Samoupravna socialistična družba bi morala biti sinonim za civilno družbo. Zaradi tega bi morali v ustavi bolj poudariti, da je osnovni subjekt te družbe človek z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki mu gredo kot svobodni osebnosti v demokratično organizirani družbi. Humanizem, kot temelj samoupravne socialistične družbe, bi moral dobiti ustrezno mesto in poudarek tudi v ustavi. Vendar nam samo nova ustava ne bo pomagala, če ne bo urejena odgovornost do spoštovanja in izvajanja ustavnih določil, zakonov in medsebojnih dogovorov.

S SEJE PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SINDIKATA

Bistvenih premikov še ni

Na seji 6. aprila so se člani predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov najprej seznanili z informacijo občinskega komiteja za družbeno planiranje o poslovnih rezultatih občinskih delovnih organizacij v minulem letu. Slabši so kot leto prej. Z doseženim ne moremo biti zadovoljni, pri nezadovoljstvu pa se ni mogoče ustavit. Čakati na odločitve, ki naj bi bile čudežna odrešitev, tudi ni mogoče.

Obdobje intervencijske zakonodaje, se bliža koncu, vse glasnejše so govornice o dokončnem podpisu sporazuma z mednarodnim denarnim skladom, zvezni izvršni svet pripravlja ekonomsko politiko za to obdobje, akumulacije močno pada, inflacija raste, cene grede, podobno kot osebni dohodki, neko svojo avtonomno pot. Družbeni dogovori, samoupravni sporazumi, branžni dogovori, marsikje pa tudi zakoni so vse bolj popisani listi, ki jih spoštujejo kakor kdo, država siromaši združeno delo s predpisovanjem vedno novih obveznosti. Vsi se pogovarjamo o tržnem gospodarstvu, ki ga marsikdo razume po svoje.

Glede na to, da o družbenih razmerah ne odločajo več delavci in občani, je tudi težko ustrezno zastaviti delovanje same organizacije. Če prelistamo okvirni operativni načrt za obdobje prihodnjih petih mesecev lahko ugotovimo, da res izhaja iz sprejetega letnega programa, da se drži začrtanih smernic, vendar pa mu ni mogoče pripisati kakšne višje kakovosti kot je le povprečje. V njem je vendarle preveč nesindikalnih tem. Potreba po splošni informiranosti je pogoj za organizirano in kakovostno družbeno akcijo. Ni pa dopustno porabiti več časa za seznanjanje s splošnimi razmerami na račun konkretne usposobitve za akcijo, razpravljanje o tistih bistvenih, nekaj strateških točkah, kjer naj bi se zagotovil odločilni preobrat pri delovanju sindikalne organizacije. V tej luči pa občinski sindikat še ni naredil bistvenega premika, kljub vse večji kritičnosti do lastnega ugleda in veljave. Vsekakor pa jo bo, v to danes več ni mogoče dvomiti, če ne drugega so razmere takšne, da ne bodo več dopuščale dilem.

JURIJ POPOV

KONFERENCA SZDL O PRESKRBI

Premalo denarja za kvalitetno delo

Preskrba v našem mestu je najboljša v državi. S pomočjo blagovnih rezerv in kompenzacij smo si zagotovili dovolj blaga za vse vrste potrošnje. Kljub temu pa se trgovina otepa z nizkim dohodkom, zaradi česar so tudi osebni dohodki razmeroma nizki. To povzroča odhod dobrih delavcev in s tem samo po sebi tudi slabšo kakovost storitev. To je ena od misli, ki so jih izrekli na konferenci SZDL Ljubljana Center, ko so 29. marca razpravljali o preskrbi.

Tako kot za vse gospodarstvo je tudi za trgovino edina rešitev tržno gospodarstvo, so menili na seji, pa čeprav so ugotovili, da se v glavnem ne moramo pritoževati nad preskrbo kot celoto. Najtežji položaj je v trgovini na drobno, se pravi v tako imenovani osnovni preskrbi. Težak položaj trgovine skušajo reševati posamezne organizacije z močnejšo reklamo, razprodajami in drugim oblikami pridobivanja potrošnikov.

V razpravi so izrazili bojazan, da bo trgovina v primeru uveljavljanja tržnih zakonitosti začela opuščati osnovno preskrbo. Kljub temu pa so menili, da je treba le razčistiti z razmišljanjem, po katerem naj bi morali imeti trgovino tako rekoč za vsakim vogalom.

V razpravi so med drugim omenili tudi začetni razmah mreže zasebnih trgovin in ob tem izrazili bojazan, da se ne bi z njimi zgodilo isto, kot se čisto dogaja v gostinstvu. Ko si lastnik nabere dovolj denarja omeji poslovanje na le nekaj dni v tednu. Ob tem so na konferenci omenili tudi priprave na nov odlok o poslovnem času. Osutek odluka predvideva krajši delovni čas trgovin, ki naj bi bili bolj prilagojeni potrebam kupcev vendar pa skrivajo te priprave v sebi tudi več nevarnosti. Po eni strani bodo imele trgovine nenadoma preveč zaposlenih, po drugi strani pa tudi kupci niso pripravljeni sprejeti tak poslovni čas, ki bi jim onemogočal normalne nakupe.

Sveti potrošnikov sicer uspešno opravljajo svojo nalogo, nimajo pa nikjer prave opore za svoje delo. Njihovega mnenja nihče ne upošteva tako kot bi bilo treba. Na konferenci so se zavzeli za tesnejše sodelovanje svetov potrošnikov s trgovino. Sveti potrošnikov bodo v kratkem pregledali tudi delovanje ljubljanskega živilskega trga in se podrobno posvetili napovedanim spremembam delovnega časa trgovin.

Sveti potrošnikov že dlje časa opozarjajo na izrazite primere zaprtega trga v Ljubljani. V ljubljanskih trgovinah namreč najdemo le blago enih in istih proizvajalcev, največ z ožjega območja Slovenije. Vsi drugi proizvajalci se le redkokdaj pojavijo s svojimi proizvodi na policah ljubljanskih trgovin. Menili so, da takšen položaj ne ustreza, saj po eni strani onemogoča potrošniku, da izbira med različnimi proizvodi, po drugi strani pa tudi ne prispeva k odprtosti jugoslovanskega trga.

N. I.